

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A koraujkori filozófia története						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Szigeti Attila egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Szigeti Attila egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					28
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	56 fiz./126 konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadások 70%-án kötelező a részvétel, azaz a 14 előadásból minimum 9-en a hallgatónak kötelező jelen lennie.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi részvétel kötelező. Az elmaradt szemináriumokat be lehet pótolni.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1 A filozófia elméleti és történeti alapjainak beazonosítása és megfelelő alkalmazása: elvek, értékek, etikák, gondolkodási modalitások és gyakorlatok</p> <p>C2 Általános és ágazati filozófiai gondolatok, témák és problémák rendszerezése és megfogalmazása</p> <p>C5 Filozófiai gondolatok/ismeretek létrehozása és közlése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében</p> <p>CT2 A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> - A filozófiai elméletek történeti dimenziójának a felismerése, jellemzőik és az emberi kultúrára gyakorolt hatásuk beazonosítása - A filozófia fogalmainak és alapvető elméleteinek a beazonosítása és meghatározása, kijelölt filozófiai szövegek értelmezése alapján - A filozófiának a kultúra és az emberi megismerés különféle területein játszott szerepének a vizsgálata, e területek közötti viszonyok kifejtése - Filozófiai elméletekben szereplő elgondolások és érvek összehasonlító elemzése, az elméletek érdemeinek és korlátainak a beazonosítása - Filozófiai szövegeknek/elméleteknek a sajátos terminológiára alapozott analitikus és szintetikus vizsgálata - Saját vagy mások által készített szemináriumi vagy tudományos szakdolgozatok kritikai-konstruktív értékelése - A kifejezési/kommunikációs és szövegalkotási technikák beazonosítása és megfelelő használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - A koraujkori filozófia központi motívumainak, a meghatározó szerzőknek és irányzatoknak a történeti, de egyben szisztematikus és problémaközpontú bemutatása: a modern empirizmus és racionalizmus, a francia felvilágosodás meghatározó életművei, központi témái és problémái, ismeretelmélete, antropológiája, morálfilozófiája és politikai filozófiája. - Az újkori gondolkodásnak a jelenkori filozófiára, illetve általában gondolkodásra, kultúrára, társadalmi-politikai intézményrendszerünkre, tudományra kifejtett hatásának az ismertetése. Az újkori filozófia eszme- és fogalomrendszerének, módszertani gyakorlatának az elsajátíttatása. Az újkori gondolkodás központi motívumainak az alkalmazása az európai kultúra, tudomány és társadalom megértésére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Általános bevezetés: az újkori filozófia kialakulásának a kontextusa, meghatározó jellemzői, problematikák, korszakok, szerzők.	Előadás	
A modern empirizmus kezdetei: Bacon; tapasztalati	Előadás,	

módszer és indukció;	szövegelemzés	
Descartes filozófiája 1: módszer; világos és elkülönített evidencia; kételkedés; cogito-tétel.	Előadás, szövegelemzés	
Descartes filozófiája 2: istenérvek; az igazság problémája; szubsztancia-dualizmus.	Előadás, szövegelemzés, problematizálás	
Pascal: janzenizmus; fogadás-elmélet; a szív rendje.	Előadás, szövegelemzés	
Hobbes antropológiája, morálfilozófiája és politikai filozófiája: materializmus versus önmegismerés; motiváció; természeti állapot és törvény; társadalmi szerződés.	Előadás, problémaelemzés	
Spinoza metafizikája: szubsztancia, attribútum, módusz.	Előadás, problémaelemzés, vita	
Spinoza etikája és politikai filozófiája: affektusok, akarat; szabadság és tolerancia;	Előadás, vita	
Locke ismeretelmélete: tabula rasa; eszmék; érzet és reflexió.	Előadás	
Modern angolszász politikaelmélet: természeti állapot; természetjog; társadalmi szerződés; szabadság, egyenlőség, hatalom; tolerancia; liberalizmus.	Előadás, problematizálás, vita	
Leibniz monadológiája és teodiceája: monász; percepció, appercepció, appetíció; harmonia praestabilita; rossz és teodicea.	Előadás, problémaelemzés	
A francia felvilágosodás filozófiája: enciklopedisták; materializmus; D'Holbach, La Mettrie, Diderot, D'Alembert, Voltaire, Condorcet.	Előadás	
A francia újkor és felvilágosodás morálfilozófiája: moralisták (La Rochefoucauld, La Bruyere, Chamfort); erkölcs és naturalizmus.	Előadás, vita	
A francia újkor és felvilágosodás politikai filozófiája: társadalmi szerződés; általános népakarat; hatalommegosztás; Montesquieu, Rousseau.	Előadás, problematizálás, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Bacon, F.: <i>Novum Organon – Új Atlantisz</i>. Nippon Kiadó, Budapest, 1995.</p> <p>Boros, G.: Kora újkori filozófia, in: Boros, G. (szerk.): <i>Filozófia</i>, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007, 640-752.</p> <p>Descartes, R.: <i>Elmétkedések az első filozófiáról</i>, Atlantisz, Budapest, 1994.</p> <p>Descartes, R.: <i>Értekezés a módszerről</i>, Ikon, Budapest, 1993.</p> <p>Garber, D., Ayers, M.: <i>The Cambridge History of Seventeenth Century Philosophy</i>, 2 köt., Cambridge University Press, Cambridge, 1998.</p> <p>Hobbes, T.: <i>Leviathán</i>, Osiris, Budapest, 2002.</p> <p>Leibniz, G. W.: <i>Metafizikai értekezés, Monadológia</i>, Európa, Budapest, 1986.</p> <p>Locke, J.: <i>Értekezés az emberi értelemről</i>, Osiris, Budapest, 2003.</p> <p>Ludassy, M. (szerk.): <i>A francia felvilágosodás morálfilozófiája</i>, Gondolat, Budapest, 1975.</p> <p>Montesquieu: <i>A törvények szelleméről</i>, Osiris, Budapest, 2000.</p> <p>Nadler, S.: <i>The Blackwell Companion to Early Modern Philosophy</i>, Blackwell Publishing, 2007.</p> <p>Pascal, B.: <i>Gondolatok</i>, Gondolat, Budapest, 1983.</p> <p>Rousseau, J.-J., <i>A társadalmi szerződésről</i>, Kriterion, Bukarest, 1972.</p> <p>Rousseau, J.-J.: <i>Értekezések és filozófiai levelek</i>, Magyar Helikon, Budapest, 1978.</p> <p>Spinoza, B.: <i>Etika</i>, Osiris, Budapest, 1997.</p> <p>Voltaire: <i>Válogatott filozófiai írásai</i>, Akadémiai, Budapest, 1991.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A tevékenység megbeszélése.		

Bacon, 1995.	Szövegelemzés	
Descartes, 1994, I.-II. Elmélkedés.	Szövegelemzés, problematizálás	
Descartes, 1994, III-VI. Elmélkedés.	Szövegelemzés, problematizálás	
Pascal, 1983.	Szövegelemzés, vita	
Hobbes, 2002.	Szövegelemzés	
Spinoza, 1997, I-II. rész.	Szövegelemzés, vita	
Spinoza, 1997, III-V. rész.	Szövegelemzés, vita	
Locke, 2003.	Szövegelemzés, vita	
Hobbes, 2002; Locke, 2003.	Szövegelemzés, problematizálás, vita	
Leibniz, 1986.	Szövegelemzés, vita	
Voltaire, 1991.	Szövegelemzés, vita	
Voltaire és Diderot in Ludassy (szerk.), 1975.	Szövegelemzés, vita	
Rousseau, 1972.	Vetítés, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Boros, G.: <i>Spinoza és a filozófiai etika problémája</i>, Atlantisz, Budapest, 1997.</p> <p>Boros, G.: <i>René Descartes</i>, Áron, Budapest, 1998.</p> <p>Cassirer, E.: <i>A felvilágosodás filozófiája</i>, Atlantisz, Budapest, 2007.</p> <p>Cottingham, J., (szerk.): <i>The Cambridge Companion to Descartes</i>, Cambridge, CUP, 1992.</p> <p>Deleuze, G.: <i>Spinoza és a kifejezés problémája</i>, Osiris, Budapest, 2000.</p> <p>Dunn, J.: <i>Locke</i>, Atlantisz, Budapest, 1992.</p> <p>Garber, D., Ayers, M.: <i>The Cambridge History of Seventeenth Century Philosophy</i>, 2 köt., Cambridge University Press, Cambridge, 1998.</p> <p>Hazard, P.: <i>La crise de la conscience européenne</i>, Gallimard, Paris, 1968.</p> <p>Kolakowski, L.: <i>Isten nem adósunk semmivel</i>, Európa, Budapest, 2000.</p> <p>Koyré, A.: <i>From the Closed World to the Infinite Universe</i>, Baltimore, 1957.</p> <p>Locke, J.: <i>Második értekezés a polgári kormányzatról</i>, Polis, Kolozsvár, 1999.</p> <p>Locke, J.: <i>A vallási türelemről</i>, Stencil, Budapest, 2003.</p> <p>Röd, W.: <i>Hagyomány és újítás a filozófiában</i>, Áron, Budapest, 2003.</p> <p>Tuck, R.: <i>Hobbes</i>. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1993.</p> <p>Internet Encyclopedia of Philosophy. http://www.iep.utm.edu/</p> <p>Stanford Enciclopedia of Philosophy. http://plato.stanford.edu/</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadáson átadott ismeretanyag elsajátítása, ennek megfelelő alkalmazása és használata	Az ellenőrzés folyamatosan történik a félév során a vitákba való bekapcsolódás révén, valamint a félévi záróvizsgán	20%
	A koraujkori filozófia témáinak, problémafelvetéseinek, fogalomkészletének, meghatározó szerzőinek az ismerete	Félév végi, szóbeli záróvizsga	50%

10.5 Szeminárium / Labor	A szövegek értelmezésben való aktív részvétel	Szöveg bemutatása, szövegek értelmezésében való aktív részvétel	20%
	Vitákban való aktív részvétel	Az ellenőrzés folyamatosan történik végig a félév során, a vitákban való állandó, aktív részvétel révén	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadásokon 70%-os, a szemináriumokon 100%-os részvétel • Minimum egy szemináriumi szöveg bemutatása a félév folyamán • A vitákban, szövegek megbeszélésében való állandó, aktív részvétel 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2020. március 19.

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2020. március 30.

Demeter M. Attila